

¹ Buday és Iványi-Grünwald, a londoni Szabad Magyarok Szövetségének vezetői a szlovákiai magyarok üldözése ügyében készített memorandumot juttattak el Károlyihoz.

109. KÁROLYI MIHÁLY GARBAI SÁNDORHOZ

(London, 1945. július 27.)

Kedves Garbai, köszönettel vettem május 17-i és június 1-i leveleidet.¹ Elnézésedet kérem, hogy ilyen megkése válaszolok, de vidéken voltam, s feleségem betegsége, valamint az én gyengélkedésem megakadályozott abban, hogy a postámat feldolgozzam. Köszönöm jókívánásaidat, és hasonlókkal viszonzom.

Ami építkezési terveidet illeti, azokat igen fontosaknak és értékeseknek tartom, hiszen tudom, hogy Te ebben szakértő vagy, de ezeknek részletes megvitatását magyarországi találkozásunkra szeretném hagyni. Még nem tudom, hogy mikor megyek, mert a hivatalos meghívást még mindig nem kaptam meg, de az az általános vélemény, hogy Potsdam után ez a kérdés is rendeződni fog. A budapesti *Népszava* hírül adta, hogy „akadályok” vannak, s úgy látszik, hogy ezek az akadályok a magyar kormány státusában, illetve státus hiányában keresendők. A magyar lapok több amerikai magyar lapba írott cikkemet átvették, állandóan foglalkoznak velem, s így nem hiszem, hogy a késésnek politikai okai volnának, bár bizonyára van néhány „átálló”, aki semmitől sem fél annyira, mint éppen az én hazahívásomtól.

Remélem, hogy Te is nemsokára hazajössz. Addig is jól tennéd, ha minél szorosabban fűznéd a kapcsolatot Bölöniékkal, mert nekünk, baloldaliaknak minden árnyalatbeli különbség ellenére erősen össze kell tartanunk. Egyelőre még kevesen vagyunk igazán baloldaliak, bár az átállók tömegesen jelentkeznek. Ezekben azonban korántsem lehet teljesen megbízni. Résen kell lennünk, és vigyáznunk kell arra, hogy a nagy egységen belül a baloldal egysége teljes és hathatós legyen.

A Labour Party hatalmas győzelme optimizmussal tölt el. Az angol nép nemcsak a maga szociális jóléte, felépítendő otthona, hanem az európai és a világbéke mellett is szavazott. Határozott feleletet adott azoknak, akik suba alatt vagy olykor nyíltan az oroszok ellen heccelnek. Az angol nép tudja, hogy mit jelent a háború, és tudja, hogy a győzelmet az oroszokkal együtt vívták ki. A különböző fehér emigráns (lengyel, magyar stb.) ábrándozóknak befellegzett. Franco is pakolhat. Ennek a választási győzelemnek közvetlen hatása lesz Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában, Spanyolországban, Portugáliában, Olaszországban, Görögországban és közvetett hatása Közép- és Kelet-Európában. Ezentúl az európai baloldal két oldalról remélhet támogatást, és megvan a remény arra is, hogy egy egészséges szintézis teremtődjék. A baloldali Anglia és Oroszország egysége fog visszatükröződni a munkáspártok egységében.² Az amerikai Hearst-sajtó és a Wall-Street is megkapta a megfelelő választ. Itt nagy az öröm, és joggal.

Írj mindenről. Mielőtt hazamegyek, értesíteni foglak.

Feleségeddel együtt szívélyesen, barátsággal üdvözöl

¹ L. e. kötet 67., 82. sz. levelét.

² Felesleges bizonygatni, hogy Károlyinak az angol Munkáspárt kormányra kerüléséhez fűződő *külpolitikai* várakozásai tévesek voltak, de meg kell jegyezni, hogy hasonló illúziókat táplált mások mellett a kelet- és közép-európai szociáldemokrácia, illetve a nyugat-európai kommunisták nagy része is.